

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ ЗВО "ВІДКРИТИЙ
МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ РОЗВИТКУ ЛЮДИНИ "УКРАЇНА"
ДУБЕНСЬКА ФІЛІЯ**

**БІБЛІОПСИХОЛОГІЯ, БІБЛІОПЕДАГОГІКА,
БІБЛІОГРАФІСТИКА, БІБЛІОТЕРАПІЯ В ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА**

**Збірник тез доповідей
III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції**

27 жовтня 2023 року

м. Мукачєво

УДК 159.9:028.02:37:02:929:37:021(043.2)

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(Протокол № 9 від 23 листопада 2023 р.)*

Редакційна колегія:

Щербан Т. Д. – доктор психологічних наук, професор кафедри психології, ректорка Мукачівського державного університету (**голова**);

Моргун А. В. – кандидат філологічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, деканеса гуманітарного факультету Мукачівського державного університету;

Прокопович Л. С. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувачка кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету;

Веремчук О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій Мукачівського державного університету;

Мовчан К. М. – старша викладачка кафедри філологічних дисциплін та соціальних комунікацій, директорка наукової бібліотеки Мукачівського державного університету;

Постельжук О. М. – кандидат наук із соціальних комунікацій, доцент, завідувачка кафедри інформаційних та комп'ютерних технологій Відокремленого структурного підрозділу ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» Дубенська філія.

Тези доповідей представлені в авторській редакції.

Відповідальність за якість публікацій, достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори.

Б59

Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, м. Мукачєво, 27 жовтня 2023 р. – Мукачєво : Мукачівський державний університет, 2023. – 122 с.

Збірник містить тези доповідей III Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Бібліопсихологія, бібліопедагогіка, бібліографістика, бібліотерапія в освіті: теорія і практика», які висвітлюють сучасні тенденції та стратегії розвитку бібліопсихології, бібліопедагогіки, бібліотерапії, бібліографістики в освіті; проблеми та перспективи застосування бібліопсихології, бібліопедагогіки, бібліотерапії, бібліографістики в бібліотечній справі, педагогіці, психології та освіті.

Видання призначене для науковців, викладачів, здобувачів освіти, бібліотекарів, педагогів, психологів та інших практичних фахівців.

роботи в будь-якому місці та у зручний для них час. Самостійне та доповнене навчання може допомогти студентам, які мають певні проблеми [2], навіть якщо інформаційно-комунікаційні технології (ІКТ) можуть відволікати їх і використовуватися для дозвілля замість навчання. Викладачі можуть розробляти уроки, щоб студенти навчалися у своєму власному темпі за допомогою персоналізованого та адаптивного програмного забезпечення, звільняючи час для навчання окремих студентів або роботи з невеликими групами [3]. Технології можна використовувати для підготовки та проведення цікавих уроків за допомогою таких інструментів, як інтерактивні дошки в смарт-класах, симуляції та спільного навчання.

Освіта та технологічні інновації нерозривно взаємопов'язані. Нові ідеї ведуть до цифрової трансформації, яка, у свою чергу, допомагає освітянам покращувати систему освіти. Разом освіта та технології можуть призвести до цілісного покращення якості на системному рівні. Розуміння того, коли і як використовувати та не використовувати технології для досягнення освітніх цілей, стає критично важливою навичкою для освітніх систем 21 століття. Наприклад, обробка даних, отриманих освітніми системами, та їх використання для підвищення ефективності освітніх систем для задоволення освітніх потреб всіх дітей, має численні переваги.

Список використаної літератури:

1. Гарапко В. І. Сучасна система електронного оцінювання здобувачів вищої освіти – TeSLA. ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ: ТЕОРІЯ, ДОСВІД, ПЕРСПЕКТИВ. 2021. Том 2. № 2. С. 197–203
2. Escueta, M., Nickow, A. J., Oreopoulos, P. and Quan, V. (2020). Upgrading education with technology: Insights from experimental research. *Journal of Economic Literature*, 58(4), 897–996. DOI: 10.1257/jel.20191507.
3. Global education monitoring report, 2023: technology in education: a tool on whose terms? / 1 // ЮНЕСКО. 2023. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000387029>.
4. OECD. (2019). PISA 2021 ICT Framework. OECD Publishing. URL : <https://www.oecd.org/pisa/sitedocument/PISA-2021-ICT-Framework.pdf>

УДК 028.02-021.414:355.01(043.2)

ГАСУЛЯК С. Р., ВЕРЕМЧУК О. В.

Мукачівський державний університет,
м. Мукачеве

КНИГА ТА ЇЇ РОЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Через повномасштабне вторгнення росії в Україну, в умовах воєнного стану, кожен з нас перебуває у постійній тривозі, відчуває розпач, збентеження, розчарування та гнів. Все частіше психічне здоров'я наших громадян руйнується. Щоб заспокоїти душу та відволіктися від поганих думок та подій, тисячі українців звернулись до книги.

Як зазначав відомий романіст і драматург Адольф Додє «Книги – найкращі друзі. До них можна звертатися у всі важкі хвилини життя. Вони ніколи не зрадять» [1]. З даним твердженням неможливо не погодитися. Саме

книга рятує нас у тяжкі часи, переносячи душі у події мирного, щасливого життя. Ми, ніби стаємо головними героями, відчуваємо спокій та рівновагу, забуваючи про події навколо нас.

Цікавим є те, що корисний ефект від читання книг був відомий ще у Давній Греції та Римі. Проте офіційно задокументований факт використання книг з лікувальною метою відносять до 1272 р., коли в лікарні Аль-Мансур (Каїр) лікарі використовували читання Корану як один із засобів лікування. У середньовічній Європі книги використовували з лікувальною метою в громадських, медичних та виправних установах. Починаючи з другої половини XVIII ст., метод терапевтичного читання став законним, його застосовували для фізичного та психологічного лікування. На початку XIX ст. в багатьох психіатричних лікарнях Європи вже використовували лікування читанням, а для збирання та зберігання цих книг були створені бібліотеки [2, с. 59]. Практику лікування книгою здійснювали і лікарі, і церковні діячі, і простолюди. У Франції та Італії – це був спосіб відновлення психічного здоров'я. Отже, книга стає не лише зберігачем знань, медичних рекомендацій, але й безпосередньо – ліками.

Лікування книгою трактується терміном «бібліотерапія». Іншими словами бібліотерапія – це читання спеціально підібраних книг, щоб покращити самопочуття людини. Таким чином вважають, що співпереживання разом із головними героями твору різних критичних, життєвих ситуацій допоможе підготувати їх до ймовірних випробувань, що можуть зустрічатися у власному життєвому шляху.

Під бібліотерапію розуміють використання літератури, що має на меті допомогти людям впоратися з емоційними проблемами і стресами, викликаними різкими змінами у житті або ж для сприяння особистісному зросту і розвитку. Згідно з визначенням Української бібліотечної енциклопедії, бібліотерапія – це комплексна наукова дисципліна, що вивчає закономірності смислового та емоційного сприйняття текстів і розробляє методи психологічної корекції особистості за допомогою читання (або прослуховування) спеціально підібраних текстів із книжок та інших носіїв інформації [3].

Досліджуючи користь читання книг, учені зазначають позитивний вплив на інтелектуальний, психологічний, фізичний стан людини: стимулюється розумова діяльність, покращується пам'ять, підвищується впевненість у собі, розвиваються соціальні навички, здатність до емпатії, розуміння чужих точок зору, зменшується рівень стресу, формується зацікавленість до життя, виникає потреба самостійно знаходити шляхи до розв'язання проблем тощо [4, с. 111].

Багато хто знецінює необхідність читати будь-коли і будь-де. Але ж книга – це джерело знань. Одним із основних завдань книги є розширення словникового запасу читача, підвищення інтелектуального рівня, розвиток соціальних навичок та здатності до співпереживання.

Всім відомо, що воїни, які нас захищають, багато читають, розвиваючи критичне мислення, здатність виходити з різних життєвих ситуацій, а також морально відпочивати від подій. Напевно кожен пам'ятає світлини військового, який сидів в окопі і читав, попри обстріли, попри вибухи, попри все на світі.

Він відволікався, щоб не втратити рівновагу. Військовий закликав всіх українців не втрачати дух і вірити, що все буде добре. І ми повинні брати з таких відважних людей приклад.

Під час воєнного стану центрами поширення книг залишаються бібліотеки, які дозволяють відвідувачам і читати, і заводити нові знайомства, забезпечуючи великий простір суспільної підтримки, який намагається лікувати книгою, а також знімати психологічний стрес. Бібліотеки готують та публікують на своїх вебсайтах списки рекомендованої літератури, надають доступ до безкоштовних різножанрових книг, проводять буккросинги, дарують джерело знань всім охочим. Керівники бібліотек останнім часом часто організовують зустрічі із психологами, лікарями та іншими фахівцями з різних галузей людської діяльності, щоб забезпечити душевний спокій громадян.

Отже, нині, в умовах воєнного стану, значно зростає роль книги. Адже читання книги – це зняття стресу, віддих, відволікання від подій, позитивне проведення часу, заспокоєння душі.

Список використаних джерел

1. Найцікавіші вислови, афоризми та цитати про книги // *Твій світ* : онлайн журнал для жінок. URL : <https://www.tviysvit.com.ua/naitsikavishi-vyslovy-aforyzmy-ta-tsytaty-pro-knyhy/amp/>
2. Цюра М. А. Роль бібліотерапії в соціально-психологічній адаптації дітей та підлітків у нових умовах. *Інтегровані комунікації*. 2017. Вип. 4. С. 58–64.
3. Бібліотерапія. *Українська бібліотечна енциклопедія*: вебсайт. URL : <http://ube.nlu.org.ua/article/Бібліотерапія>.
4. Аксьонова Н. Бібліотерапія як напрям діяльності бібліотек в умовах російсько-української війни. *Наукові праці Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського*. 2022. Вип. 64. С. 107–119.

УДК [028.02-042.3:159.9.016.1]:159.9:023.4(043.2)

ГОЛОВЧУК О. В.

Мукачівський державний університет,
м. Мукачеве

МАГІЧНИЙ ВПЛИВ КНИГИ І СЛОВА НА ДУШУ – МІСІЯ БІБЛІОПСИХОЛОГА

Саме поняття «бібліологічна психологія» з грецької мови перекладається як βιβλίον (biblíon) – «книга», λόγος (logos) – слово, вчення; ψυχή (psyché) – душа [1]. З цього визначаємо мету діяльності бібліотекарів й, власне, усього бібліотечного середовища – допомогти читачеві зцілюватись книгою. Лікувати душу, а значить, і тіло. Сьогодні дає суспільству унікальні інформаційні можливості, проте, реальність змушує людину якомога рідше спілкуватися з книгами. Задоволення інформаційних потреб здійснюється з допомогою цифрових носіїв, які здатні чітко відповісти на конкретне питання з мінімумом часових витрат.

Проте, найвища задача бібліотекаря у наша час – нагадати заклопотаному людству ХХІ століття, що книжка – це далеко не лише задоволення інформаційних потреб. Магія впливу книжки на душу, а отже, всю життєву реальність людини проявляється значним енергетичним наповненням. Тут

ЗМІСТ

Абельчакова Н. І. ВИНИКНЕННЯ КОНФЛІКТНИХ СИТУАЦІЙ В ПРОЦЕСІ БІБЛІОТЕЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА ШЛЯХИ ЇХ ПОДОЛАННЯ	5
Березюк І. В. «ЖИВИ УКРАЇНСЬКОЮ» ЯК НАВЧАЛЬНО-ЛІТЕРАТУРНА ПЛАТФОРМА БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ	7
Білак О. Я., Прокопович Л. С. КНИЖКОВА ВИСТАВКА – ВІЗИТНА КАРТКА БІБЛІОТЕКИ	9
Веремчук О. В., Бузаші М. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК МЕТОД ЛІКУВАННЯ КНИГОЮ У ПРАКТИЦІ РОБОТИ БІБЛІОТЕК	11
Вовк Ю. М. ПОДОЛАННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ БАР'ЄРІВ У ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА ЗАНЯТТЯХ СТУДІЇ “HAPPY ENGLISH WITH LUCKY AND CURSAKE”	13
Войцеховська М. В. КРАСЗНАВЧИЙ КВЕСТ В TELEGRAM ЯК ІННОВАЦІЙНА ФОРМА МАСОВОЇ РОБОТИ РІВНЕНСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ БІБЛІОТЕКИ ДЛЯ МОЛОДІ	15
Гарапко В. І., Смужаниця Д. І. МОЖЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ У ВИКЛАДАННІ	17
Гасуляк С. Р., Веремчук О. В. КНИГА ТА ЇЇ РОЛЬ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	18
Головчук О. В. МАГІЧНИЙ ВПЛИВ КНИГИ І СЛОВА НА ДУШУ – МІСІЯ БІБЛІОПСИХОЛОГА	20
Гольча А. М., Головчук О. В. КНИГА ЯК ОСЕРЕДОК ЗНАХОДЖЕННЯ ІСТИНИ І СУТІ ЖИТТЯ	23
Гоч К. Г., Крет О. В. ПРОМОЦІЯ КУЛЬТУРНОГО СЕРЕДОВИЩА КРАЮ НА ПРИКЛАДІ ПРОЄКТІВ РІВНЕНСЬКОЇ ОУНБ	24
Гусак О.-Е., Мовчан К. М. РОЛЬ ДОКУМЕНТНИХ РЕСУРСІВ У ФОРМУВАННІ ДОКУМЕНТНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В БІБЛІОТЕКАХ	27
Даниленко М. П. БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД У РОБОТІ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	28
Добоні А. А., Лалак Н. В. ПЕДАГОГІЧНА БІБЛІОТЕРАПІЯ ЯК ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	30
Заблоцька В. В. ВИКЛИКИ ЧАСУ: БІБЛІОТЕКА ТА ВОЛОНТЕРСТВО	32

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>